

EKSAMENSOPPGAVE

JUS4121

Vår 2013

Dato: Mandag 27. mai 2013

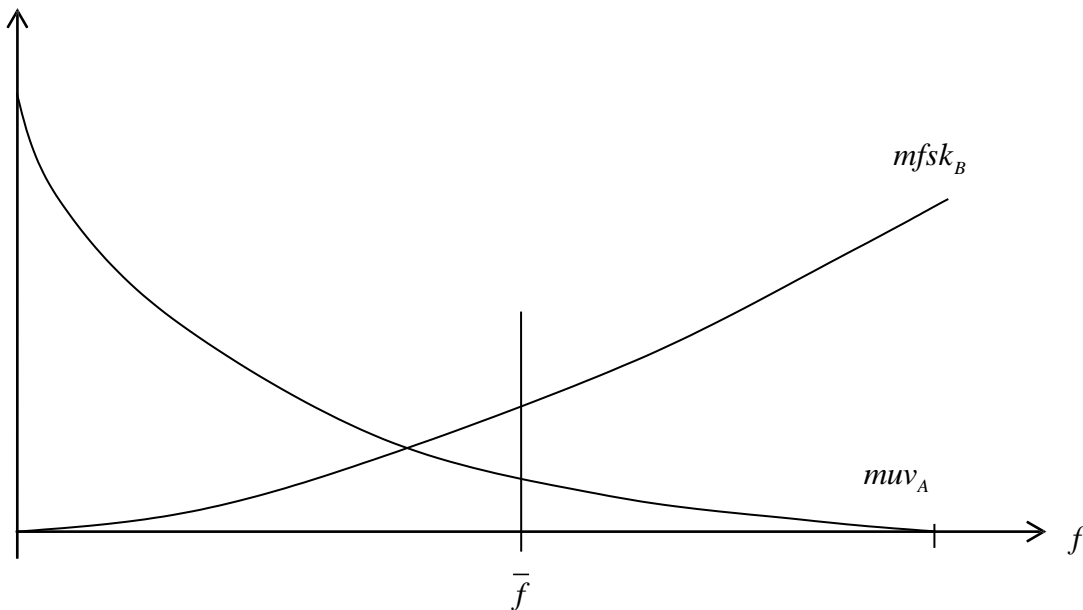
Tid: Kl. 10:00 – 14:00

Anta en situasjon der to aktører med motstridende interesser har tilgang til en naturressurs, i dette tilfellet en elv.

Aktør A, en forurensende bedrift eller husholdning, bruker elven som mottager av utslipp. As verdsettelse av denne muligheten kan kalles utslippsverdi.

Aktør B bruker rent vann i produksjon eller verdsetter naturherligheten som sådan.

La f betegne mengden forurensning (målt som utslipp i passende enheter) fra A. La kurvene muv_A og $mfsk_B$ i figuren betegne henholdsvis *marginal utslippsverdi* for A (alternativt: As marginale renseskostnad) og *marginal forurensningsskade* for B.

Besvar spørsmål 1—5:

1. Hva er tolkningen av arealet under kurven $mfsk_B$ opp til forurensningsnivået \bar{f} i figuren?
2. Forklar hva som menes med et *Pareto-effektivt* omfang av forurensningen og finn dette nivået i figuren.
3. Anta at forurensning er tillatt. Hvilket forurensningsomfang vil i så fall bli realisert
 - a) dersom avtaler om forurensning ikke kan håndheves i domstolene?
 - b) dersom partene uten transaksjonskostnader kan inngå avtaler om forurensning som kan håndheves i domstolene?
4. Anta at ikke bare B rammes av forurensningen, men en vid krets av aktører. La nå kurven $mfsk_B$ representere *samlet* marginal forurensningsskade. Gjør kort (stikkordsmessig) rede for hvilken betydning denne endringen i forutsetninger har for svaret i spørsmål 3b.

5. Anta at forurensning er tillatt, men at *A* må betale full erstatning for skade påført *B*. Hvilket forurensningsomfang vil i så fall bli realisert? Er et slikt erstatningsrettslig vern for *B* ekvivalent med at *B* gis såkalt eierbeskyttelse for retten til rent vann (elven kan bare forurennes på betingelser som *B* godtar)?

Oslo, 24.mai 2013

Jo Martin Stigen
Faglig eksamensleder

